

Αθήνα, 27 Νοεμβρίου 2023

Ερώτηση

**Προς τους κ.κ. Υπουργούς
Εσωτερικών
Προστασίας του Πολίτη**

Θέμα: Στα όριά τους οι κάτοικοι από την ηχορύπανση στο Ιστορικό κέντρο της Αθήνας

Ο θόρυβος (δηλαδή ο ήχος σε ένταση πέρα από τα ανεκτά όρια) είναι «ρύπος» και μάλιστα, σύμφωνα με διεθνείς μετρήσεις, η ηχορύπανση αποτελεί τη δεύτερη συχνότερη μορφή ρύπανσης, μετά την ατμοσφαιρική.

Όπως παρατηρεί ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος, η ηχορύπανση συνιστά μείζον πρόβλημα, τόσο για την υγεία του ανθρώπου όσο και για το περιβάλλον. Έρευνες έχουν αποδείξει ότι ο θόρυβος βλάπτει σοβαρά την υγεία, ιδιαίτερα δε στα πιο ευάλωτα άτομα όπως τα παιδιά, προκαλώντας διάφορα νοσήματα (πλην της κώφωσης) ενώ η προκαλούμενη από τον θόρυβο διαταραχή στον ύπνο ονομάζεται περιβαλλοντική αϋπνία και θεωρείται σοβαρό πρόβλημα δημόσιας υγείας, που προκαλεί ψυχικές διαταραχές (κατάθλιψη, θυμό, παρορμητικότητα, κατάχρηση ουσιών κá), κίνδυνο σε νοσήματα όπως καρδιακά, υπέρταση, νεφρική νόσο, διαβήτη (αντίσταση στην ινσουλίνη), διαταραχές ανοσοποιητικού, λοιμώξεις κλπ και εν τέλει μείωση της παραγωγικότητας, της μάθησης και της δεξιότητας επίλυσης προβλημάτων.

Η αντιμετώπιση λοιπόν της ηχορύπανσης απαιτεί αφενός περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση για σεβασμό στον δημόσιο χώρο και στο «δικαίωμα στην ησυχία» -το οποίο εντάσσεται στα ανθρώπινα δικαιώματα από την UNESCO- και αφετέρου αυστηρή πολιτική ελέγχου της παραβατικότητας.

Οι διαρκώς αυξανόμενες καταγγελίες των μονίμων κατοίκων στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας για φαινόμενα ανεξέλεγκτης ηχορύπανσης από Καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος (ΚΥΕ) δείχνουν πως η Πολιτεία και οι αρμόδιοι ελεγκτικοί μηχανισμοί της υστερούν στην εφαρμογή της νομοθεσίας για τη συστηματική και αποτελεσματική αντιμετώπιση του φαινομένου.

Σήμερα τα ΚΥΕ ανοίγουν με μια απλή δήλωση σε ηλεκτρονική πλατφόρμα ηλεκτρονικά (γνωστοποίηση), χωρίς να απαιτείται κάποιος άλλος έλεγχος. Ενδεικτικά, δύο μεγάλες επιχειρήσεις που φιλοξενούνται στο Πεδίο του Άρεως με χωρητικότητα, κατά δήλωσή τους 2.000 και 2.070 ατόμων αντιστοίχως, ξεκίνησαν τη λειτουργία τους με τη διαδικασία της απλής γνωστοποίησης.

Δυστυχώς, οι πολίτες δεν έχουν πρόσβαση ακόμα και σε αυτή την απλή δήλωση «γνωστοποίησης». Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι ο Δήμος Αθηναίων απάντησε σε πολίτη, που ζήτησε να μάθει τι είδους άδεια έχει ΚΥΕ στην περιοχή του, πως δεν είναι υποχρεωμένος να χορηγήσει αντίγραφο της «γνωστοποίησης». Από την άλλη πλευρά, το Υπουργείο Οικονομικών που έχει δημιουργήσει την πλατφόρμα της «γνωστοποίησης» που λέγεται Notify Business δεν αποκρίνεται γιατί, όπως ισχυρίζεται, δεν είναι σε θέση να διαχειριστεί τα αιτήματα των πολιτών για όλα τα ΚΥΕ της Ελλάδας. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα, μην γνωρίζοντας τι άδεια έχει το ΚΥΕ, οι πολίτες να έχουν μειωμένες δυνατότητες αντιμετώπισης καταχρήσεων από ηχορύπανση (και όχι μόνο).

Ταυτόχρονα, η διαδικασία που σήμερα προβλέπεται προκειμένου να κλείσει ένα ΚΥΕ λόγω ηχορύπανσης είναι εξαιρετικά χρονοβόρα, καθώς απαιτεί τρεις διαφορετικές φάσεις. Κάθε φάση απαιτεί τρεις μηνύσεις από αρμόδια αρχή (αστυνομία ή δημοτική αστυνομία). Με τις τρεις πρώτες μηνύσεις η ποινή είναι κλείσιμο για 10 μέρες, στις δεύτερες τρεις η ποινή είναι και πάλι κλείσιμο για 10 μέρες. Στην τρίτη τριάδα, η ποινή είναι οριστικό κλείσιμο. Σε κάθε φάση από τις τρεις ο καταστηματάρχης δικαιούται πριν την εφαρμογή της ποινής να προσφύγει στα διοικητικά δικαστήρια.

Εκτιμάται ότι για να κλείσει ένα ΚΥΕ που παρανομεί συστηματικά λόγω ηχορύπανσης απαιτείται περίπου 1,5 χρόνος και αυτό σε περίπτωση που γίνονται συνεχώς καταγγελίες και οι καταγγέλλοντες έχουν την υπομονή και επιμονή να συνεχίσουν την προσπάθεια. Δεν θα πρέπει να αγνοηθεί το γεγονός ότι συχνά τα ΚΥΕ έχουν τρόπους για να πιέσουν τους

καταγγέλλοντες, ενώ παράλληλα είναι σύνηθες στην περίπτωση κλεισίματος ο ιδιοκτήτης να το ξανανοίγει αμέσως με διαφορετικό ΑΦΜ.

Αποτέλεσμα όλων των παραπάνω είναι πως σε ολόκληρο σχεδόν το ιστορικό κέντρο της Αθήνας έχει δημιουργηθεί μια ανεξέλεγκτη κατάσταση, στην οποία απαιτείται ανεξάντλητη επιμονή και σημαντικό οικονομικό κόστος για κάθε κάτοικο που το μόνο που επιθυμεί είναι η τήρηση της νομιμότητας κάτω από το σπίτι του, πολλώ δε μάλλον εάν ο ιδιοκτήτης της ΚΥΕ μηνύσει τον/τους καταγγέλλοντες για ψευδή καταμήνυση, με απαίτηση για σημαντική οικονομική αποζημίωση, πράγμα που γίνεται συχνά μόνο και μόνο για να τους ασκήσει οικονομική πίεση.

Επειδή:

- Τα Καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος (ΚΥΕ) δίνουν μεν ζωντάνια και ευκαιρίες άμεσης αναψυχής στις γειτονιές και τα κέντρα, αλλά η «ειρηνική συνύπαρξη» με την κατοικία είναι αναγκαία.

- Η συνύπαρξη αυτή είναι εφικτή εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις της νομοθεσίας που συνήθως προβλέπονται στη σχετική άδεια όπως οι ώρες κοινής ησυχίας, η μέγιστη ένταση του ήχου και οι προϋποθέσεις ηχοπροστασίας που προβλέπονται στον κτιριοδομικό κανονισμό. Η τήρηση των ωρών κοινής ησυχίας είναι στοιχειώδης αρχή του κοινωνικού συμβολαίου ανθρώπινης συνύπαρξης.

- Ο Δήμος Αθηναίων με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου με αριθμό 15/24-1-2013, όπως τροποποιήθηκε με την αριθ. 84/2022 απόφασή ως προς το άρθρο 2, αναφέρει σαφώς ότι “η παράταση ωραρίου λειτουργίας μουσικής-μουσικών οργάνων, καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος δίνεται μόνο σε καταστήματα που λειτουργούν σε κλειστούς και όχι ανοικτούς χώρους και πάντα με κλειστές πόρτες και παράθυρα”, πλην όμως έχει κατ’ επανάληψη παρατηρηθεί ότι η απόφαση αυτή δεν εφαρμόζεται από τις Δημοτικές Κοινότητες.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί

1) Προτίθενται να ενισχύσουν τη διαφάνεια στο πλαίσιο λειτουργίας των ΚΥΕ, προβλέποντας την ανάρτηση της άδειας κάθε ΚΥΕ τόσο στο κατάστημα όσο και στο

διαδίκτυο, ώστε να είναι εύκολα προσβάσιμο στους κατοίκους; Προτίθενται στο ίδιο πλαίσιο να μεριμνήσουν ούτως ώστε ο Δήμος Αθηναίων να έχει την υποχρέωση να ενημερώνει τους πολίτες, για το περιεχόμενο της αδειάς λειτουργίας (γνωστοποίηση) και συμπληρωματικά η πλατφόρμα Notify Business του Υπουργείου Οικονομικών να είναι ανοιχτή στο κοινό να ανασύρει την άδεια μέσω του ΑΦΜ, ΓΕΜΗ κλπ της ΚΥΕ;

2) Εντάσσεται στις κυβερνητικές προθέσεις η απλούστευση της διαδικασίας ελέγχου μετά από καταγγελία, η επιτάχυνση της ολοκλήρωσής της, ιδιαίτερα αν οι παραβάσεις είναι συνεχείς, καθώς και η αυστηροποίηση των ποινών;

3) Προτίθενται να παρέμβουν νομοθετικά, προκειμένου να απαγορευτεί η τοποθέτηση ηχείων σε εξωτερικούς χώρους και να παράλληλα να προβλεφθεί η δυνατότητα άμεσης απομάκρυνσης των εξωτερικών ηχείων (σε ταρατσες ή αυλές ή πεζοδρόμια, που κατά κανόνα είναι παράνομα τοποθετημένα) από τις Αρμόδιες Αρχές;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Ακρίτα Έλενα

Αυλωνίτης Αλέξανδρος-Χρήστος

Δούρου Ειρήνη (Ρένα)

Ζαμπάρας Μίλτος

Κασιμάτη Νίνα

Κεδίκογλου Συμεών

Κοντοτόλη Μαρίνα

Λινού Αθηνά

Μάλαμα Κυριακή

Παναγιωτόπουλος Ανδρέας

Πούλου Παναγιού (Γιώτα)

Χρηστίδου Ραλλία